EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Opinió | 34 | Actualitzat el 23/02/2013 a les 13:26

La corrupció és com la prostitució

En una entrevista radiofònica el passat dia 6 de febrer, Duran i Lleida afirmava: "La corrupció hi és i hi serà sempre. És innata a l'home. És com la prostitució, tan antiga com l'home".

En aquesta sentència hi ha un error que cal matisar. Què vol dir que una cosa sigui innata? Vol dir que la cosa X forma part de la naturalesa de l'organisme del qual tractem. Així, per exemple, un pot concebre que l'ésser humà és bo per naturalesa o bé que no ho és. Però partint de la premissa: " La corrupció hi és i hi serà sempre" no es pot inferir que aquesta sigui innata, és fal·laç. El fet que un acte s'hagi donat, en el passat i en el present, no ens permet afirmar que també succeeixi en un futur i que formi part de la pròpia naturalesa humana.

Més enllà d'aquesta observació, l'entrevista que feia Manel Fuentes a Duran i Lleida em va portar a pensar en l'erosionat argument de la tradició. És aquell famós argument del "com que sempre ha estat així..." o el similar " aquí sempre ho hem fet així...". Utilitzar aquest raonament és molt aventurat, sobretot perquè, o bé s'assumeix la seva universalitat, o deixa de tenir sentit com a principi. I tots sabem que tradicions o costums passades és millor ni recordar-les.

En un intent de definir i delimitar conceptes podríem dir que la corrupció consisteix en un acord immoral (per tant, contrari al que entenem què és el bé) entre un corruptor i un corrupte, o entre corruptes aliats en perjudici d'uns altres, que beneficia alguns en els seus propòsits particulars, per sobre de la llei en el plànol polític. La corrupció consisteix en l'ús del poder públic per a l'assoliment de beneficis particulars, que no s'identifiquen amb el bé comú.

Ordinàriament s'apunta com a corruptes els governants o els funcionaris triats o nomenats que es dediquen a aprofitar els recursos de l'estat per enriquir-se. Ha estat tant l'augment de casos de corrupció, sobretot en alguns països en vies de desenvolupament, que van sorgir iniciatives a nivell d'organismes internacionals, com l'ONU o Transparència Internacional (organisme amb seu a Berlín que analitza el nivell de transparència de molts països del món, www.transparency.org) per promoure accions per aconseguir comprometre els governs en la lluita contra la corrupció. Tanmateix existeixen organitzacions locals, tant de la iniciativa privada com a nivell governamental, que analitzen a fons els casos de corrupció i busquen la seva resolució per la via legal i la seva prevenció per vies com l'educació i la consciència social.

Quines són les causes o motius que impulsen un individu a actuar corrompudament? Els analistes i experts en el tema ho atribueixen a dos tipus de causes; unes d'internes (del mateix subjecte) i unes d'externes (de caràcter social). Com a internes podríem citar la manca d'educació, el desconeixement legal, manca de valors humanistes..., i com a externes trobaríem models socials que defensen contravalors, concentració de poders en el govern, salaris baixos, manca de transparència dels fons públics...

El terme antagònic a corrupció política és la transparència. És per això que es pot parlar del nivell de corrupció o transparència d'un estat. Qualsevol tipus de govern és susceptible de corrupció política. Les formes de corrupció més habituals són el patrocini, suborns, extorsions, influències, fraus, malversació i nepotisme (afavorir parents i/o amics).

El concepte de corrupció difereix depenent del país o la jurisdicció. La veritat és que algunes pràctiques polítiques poden ser legals en un lloc i il·legals en uns altres. Tot i que aquest fenomen és una realitat a nivell mundial, el seu nivell de tolerància o de combat evidencia la maduresa política de cada país.

Quines conseqüències genera? La corrupció planteja un gran repte de canvi. Un dels seus efectes és la reducció de la credibilitat del ciutadà en les institucions públiques, tot arribant a posar en

dubte la mateixa democràcia. Un altre efecte és el fet que s'arriba a comprometre l'estat de dret, i si la corrupció s'executa a l'administració pública dóna com resultat la distribució injusta de serveis.

Senyor Duran i Lleida, em nego a acceptar la seva declaració. No concebo l'ésser humà com un ésser que posseeix el mal per naturalesa, el posseïm per accident i mancança. No serà un procés històric de mala educació que ens ha menat a la situació que vivim?